

INTERVJU: ELA FLEŠ, SLIKARKA

Upijam dobre vibracije

Akadska slikarka Ela Fleš već nedelju dana u Galeriji "Terra" radi portrete poznatih Kikindana u okviru projekta „Portret grada“. Jedan za drugim poziraju joj ljudi koji su postali priznati i poznati u raznim oblastima - kulturi, politici, privredi, sportu... a mi smo iskoristili jednu pauzu da razgovaramo sa ovom slikarkom o projektu, našem gradu i umetnosti uopšte.

KIKINDSKE: Kakvi su Vaši utisci o Kikindi?

ELA FLEŠ: Kroz vaš grad sam se vratila svojim korenima. Scem ga osećam, a dočekana sam sa velikim gostoprimstvom, toplinom i dodatnim entuzijazmom da svoje radove uradim na najbolji mogući način. Crtajući portrete osetila sam kako ljudi dišu i kako ja dišem. Osećam se kao deo jedne velike porodice. Dopada mi se sigurnost života ljudi koji žive u manjem gradu za razliku od metropola koje otuđuju ljude. Ovde postoji sigurnost koja je svima neophodna da je dožive bar na kratko, a ja sam je doživela kroz ljude koje upoznajem i srećem. U izboru modela imam udela toliko što upoznajem ljude. Ja svojim radom reagujem na odabir.

Rečeno je da je „umetnost posao za one koji imaju problem sa sobom. Da niko bolje ne poznaje ljude od umetnika. To dragoceno znanje stiže se dramatičnim poznavanjem sa samim sobom.“ Kako Vi na to gledate?

- Ne bih to rekla tim rečima. To nije problem koji neko ima sa sobom, to je mogućnost da čovek može bolje da se oslobodi samog sebe, da se bolje izrazi. Svi koji imaju mogućnost da se izraze, to je već jedna lakoća življenja. To važi za svaki posao. Bilo koji talenat omogućuje čoveku da lakše hoda, lakše diše. Meni je talenat doneo ogromnu radost, da se uhvatim u koštac sa nečim što je neuhvatljivo. Sve je skupljeno u talentu- lepota tame i lepota svetlosti. Ko zna koliko situacija u životu doživimo da bi nešto odigralo veliku ulogu. Mi u sebi nosimo određeni poriv koji nas vodi putem kojim idemo.

Šta za Vas znače priznanja?

- Priznanja znače da si uspeo.



„Crtajući portrete osetila sam kako ljudi dišu i kako ja dišem. Osećam se kao deo jedne velike porodice. Dopada mi se sigurnost života ljudi koji žive u manjem gradu za razliku od metropola koje otuđuju ljude.“

To volim da kažem za druge ljude, ali za sebe ne. Prijatna su, svakako. Ja bih volela da ja sam sebe priznam. Da sebi dam zeleno svetlo. Kada bih opet počinjala, bavila bih se slikarstvom, ne bih birala drugu profesiju. Za ovaj put opredelila sam se još sa pet godina - to sam ja. U svemu drugom to ne bih bila.

Da li bi bilo velikih umetničkih dela da nije bilo njihovih mecena?

- Ne bi bilo velikih umetničkih dela bez njihovih mecena. Oni pomažu. Oni su tu, stvore se u pravom momentu, u pravom trenu-

tku. To su čuvane porodice, kao što je porodica Mediči. Oni su neophodni da podrže umetnost, da je omoguću, da „pokrivaju“ umetnike. Kako se situacija u društvu menja, meceni dobijaju drugačiji oblik. Sad je to druga pozadina. Sve ih je manje. Skorojevićima ne pada na pamet da budu meceni. Ja verujem u pojedinca, jer pojedinac može daleko da vidi.

Da li u naše vreme, u kojem vlada kultura otuđenosti potrošačkog društva, kultura podstiče na razvoj ili podilazi svakojačim potrebama?

- Teško mi je da pričam o situaciji koja je ovde, jer ja samo „uskraćem kao padobranac“. Čak sam više na Korčuli nego u Arandelovcu, a pola godine provodim u Kanadi. Ono što slušam i što vidim jasno pokazuje da je nastala velika kriza u kulturi. Ako bih to previše izražavala pričanjem, sigurno bih se veoma uplašila. Bolje je da samo osetim, i da kažem - ovde se menja nešto na gore.

Kako je živeti, raditi i stvarati na relaciji Arandelovac - Korčula - Kanada?

- Moja je pozicija da sam u jednom koferu koji se šeta. Važno mi je da mogu u svakom momentu da

budem deo nekog projekta ili događaja. Sebe i ne vidim da sam ovde i tamo, ja sam uvek tu. Na Korčuli volim more, a srećna sam što sam rođena u Arandelovcu, gde me ispunjavaju brežuljci i vinogradi. Sa pučine mora dolazim na pučinu žita.

Neko je rekao da su tri osnovne vrednosti u svetu koje treba ceniti, a to su: pravda, lepota i istina. Da li se slažete?

- Jesu, to su osnovne i najvažnije vrednosti. Ništa tu ne bih dodala.

„Za umetnost vreme je relativno, kao u fizici. U njoj je sve promenljivo osim vrednosti.“

- Da. Vrednost je ta koja govori. Vrednost pada zato što se u novom dobu gubi na njoj. Svako doba donosi novu količinu informacija i podataka. Tehnika ide gore, ali je zato ljudskog razumevanja sve manje i sve je površnije. Umetnost doživljava jedan proces kao da joj se već sve desilo, i ne može da ponovi ono što je bilo stare vrednosti, a ni nove. Nove generacije kao da se u svemu tome gube. Nastaje vakum.

Kako biste opisali sebe u jednoj rečenici?

- Ja sam upijač - da ne upijam vibracije ne bih bila dobar portretista.

Lik i delo

Ela Fleš je rođena u Arandelovcu. Diplomirala je 1979. godine na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu. Dobitnik je mnogobrojnih nagrada i priznanja Univerziteta u Beogradu za rad na mozaiku, za crteže i slike. Od 1980. živi u Kanadi, a svoja dela i izlaže najviše u toj zemlji i SAD, ali i širom sveta. Imala je 20 samostalnih i učestvovala je na više grupnih izložbi. Za „Kikindske“ kaže da je jedna ljubav odvela iz zemlje u kojoj je rođena, a druga je u nju vratila. 2003. živi na relaciji Arandelovac, Korčula, Kanada.

